

Walraed Cremers

Zoeken naar Jesse

Roman

*Misschien is het beter om de vreselijke
waarheid niet te kennen en te berusten in
de dagelijkse routine.*

‘Denk er rustig eens over na, Gaston,’ zei de chef na een lange monoloog. Hij leunde achterover in zijn bureaustoel, de armen over zijn gespierde borst, en keek Gaston Fokkema vragend aan. Verwoed roerde Gaston in zijn koffie, hij wilde een slok nemen maar merkte dat zijn kopje al leeg was, binnensmonds mompelend zette hij het terug op het glazen designbureau. Het was warm in de kamer, zou de airco uitgevallen zijn? Hij keek op zijn horloge. Hij probeerde te begrijpen wat hij zojuist gehoord had: vanaf nu werken we in wisselende projecten en worden we gedreven door passie. Hoe kan die man dat nou menen, dacht hij, als systeembeheerder ben ik het vaste aanspreekpunt, een rots in de branding zogezegd, dat kan toch niet in wisselende projecten? Hij zag de hoogblonde wimpers van zijn chef, hij moest denken aan de varkens die ze heel vroeger op de boerderij hadden, die hadden ook van die grote blonde wimpers, die beesten roken trouwens net zo als de chef, dat kwam natuurlijk van die zweetvlekken onder zijn oksels.

‘En? Heb je nagedacht?’ hoorde Gaston.

Nagedacht! Hij probeerde het wel, maar er kwam geen beweging in zijn hersens, het was helemaal zwart in zijn hoofd. Bij het woord passie zag hij zwoele films voor zich over gepassioneerde liefde en zo; seks dus, maar de combinatie van passie en systeembeheer was een raadsel voor hem.

‘Dat kan niet, volgens mij,’ zei hij.

‘Wat kan niet volgens jou?’

‘Systeembeheer vanuit passie.’

‘Zo. Dat kan niet, zeg je. Zo, zo.’

De chef stond op en begon langzaam heen en weer te lopen. Hij stopte en keek Gaston met zijn varkensogen strak aan: ‘Jij kan dat niet, zal je bedoelen. Het kan heus wel.’ Daarna richtte hij zijn wijsvinger naar Gaston en knalde: ‘Berenschot!’ Het liefste was Gaston opgesprongen en had hij teruggeknaald: varken! Maar hij bleef zit-

ten en voelde dat de vage chronische hoofdpijn, die hem zijn leven lang achtervolgde, met dartele sprongetjes zijn opwachting kwam maken. Hij wilde weer een slok koffie nemen maar merkte dat het kopje nog steeds leeg was, met een schaapachtig lachje zette hij het terug.

‘Ja,’ mompelde hij , ‘het is een uitdaging hè, passie... wisselende projecten... ja, echt iets nieuws.’

‘Goed zo Gaston, ik hoor je nu zeggen dat je wisselende projecten fijn vindt en dat je ze graag wilt aanpakken, zo wil ik het horen, dat is een mooie basis voor verdere samenwerking.’

Gaston schoof zijn stoel iets naar achteren.

‘Heb je nog wat koffie voor me, ik kan niet bij de thermoskan,’ zei Gaston.

De chef schoof de kan met een zwiep naar Gaston en keek hem recht aan: ‘Het rapport Berenschot zegt dat het kan en jij beweert van niet, dat vind ik nog wel een punt van zorg.’

‘Zorg waarover?’

‘Ik maak me zorgen of je eigenlijk wel aan deze reorganisatie wilt meewerken. Wil je dit wel, Gaston?’

‘Nou ja, willen, dat is wat zwaar gezegd, ik vind het best wel...’

‘Juist! Jij wilt dus niet aan de reorganisatie meewerken. Mooie boel, Fokkema.’

‘Mag ik de zoetjes even hebben, die staan achter je,’ zei Gaston.

De chef gooide een zakje vlak voor Gaston op het glazen bureau.

‘Dit is ernstig, Gaston, heel ernstig.’

Gaston deed eerst een zoetje in zijn kop, daarna schonk hij de koffie in, zo deed hij het altijd, dan hoeft je haast niet te roeren.

‘Ik snap je niet goed,’ zei Gaston, ‘ik zei toch dat ik het juist een hele uitdaging vind om projectmatig te werken?’

‘Ja, dat hoorde ik je zeggen, Fokkema, maar bijna twintig jaar heb je vast op je stoel gezeten, en nu zou je opeens een uitdaging zoeken? Geloof je het zelf? Ik zie het niet aan je, je straalt het niet uit.’

Gastons hoofdpijn dartelde niet meer, die begon net zo te folteren als vroeger, toen hij van papa Meccanoconstructies moest bouwen, die nooit goed waren.

‘Nou, wat is je passie dan, wat is de kleur en de geur waaraan we de bijdrage van Gaston Fokkema kunnen herkennen?’ hoorde Gaston van veraf.

‘Tja, passie hè?’ was het enige dat hij kon uitbrengen.

‘Ja, jouw passie! Waar mogen ze je voor uit bed halen?’

Nergens voor, dacht Gaston, laat me liggen, eerst koffie, dan gaat het wel. Hij haalde zijn schouders op en keek zijn baas vragend aan.

‘Je weet het niet hè?’

De chef trommelde op zijn glazen bureau, overal zag Gaston de vegen van zijn vingers. Als spinnetjes op weg naar hun prooi kriebelde het zweet op zijn kalende hoofd, hij zocht vertwijfeld naar een leuke passie, maar hij kwam niet verder dan zijn motorbootje en fietsen, dat waren misschien passies. Jezus, een passie waar die vent wat aan heeft: netjes, ik ben best wel netjes, zou hij daar wat mee kunnen?

‘Ik doe mijn werk keurig, dat is echt mijn passie hè? Keurig’

De chef drukte zijn handen tegen elkaar en keek naar het plafond; het lijkt wel alsof hij zit te bidden, dacht Gaston. Na een diepe zucht zei de chef: ‘Keurig zeg je hè? Jij denkt dus: mijn passie is: keurig?’

Gaston voelde de scherpe blik dwars door hem heen kijken, precies de blik van pa, alleen het sikje ontbrak nog maar.

‘Keurig is niet het eerste waar ik bij jou aan denk, Gaston. Je doet heus wel je best hoor, daar ligt het niet aan, maar ik krijg soms klachten over je werk, je vergeet wel eens de protocollen na te kijken, dat weet je toch ook wel? Vind je dat nou echt keurig?’

Met witte knokkels hield Gaston zich vast aan zijn stoel; niemand had ooit gezegd dat hij protocollen moest nakijken, hij wist gewoon niet dat dit moest, dan was hij het toch niet vergeten?

‘Vind je het goed dat ik een paar dagen nadenk over mijn eh, passie, dan mail ik je die begin volgende week.’

‘Nee, een passie moet je niet mailen Gaston, die moet je uitstralen.’
Zwijgend pakte de chef zijn toetsenbord en begon erop te typen, waarbij Gaston hem zo nu en dan hoorde zuchten. Eigenlijk waren die handen veel te groot voor een gewoon toetsenbord, ze zouden toetsenborden moeten maken voor mensen met van die kolen-schoppen. Toen de chef uitgetypt was, keek hij Gaston recht aan.

‘Luister wat ik heb opgeschreven: “Krijgt opdracht om zijn passie te vinden. Volgende week afspraak voor loopbaanontwikkelingsplan over concurrerend profiel dat moet opvallen door gedrevenheid.”’

Gaston knikte bedachtzaam. ‘Ja, ja, dus volgende week moet ik mijn passie vinden?’

‘Ja Gaston, dat wordt belangrijk, en als je dat niet lukt, dan pas je niet in het nieuwe plaatje.’

‘Dan pas ik niet in het nieuwe plaatje, dat zei je toch?’

‘Ja, dat zei ik; je weet wat dat betekent hè?’

‘Ja, nee, eh, dat weet ik niet zo goed.’

‘Van die mensen moeten we afscheid nemen, dat soort mensen komt in de flexibele schil; bestuursbeleid hè, kan ik ook niks aan doen.’

‘Afscheid nemen?’

‘Ja, afscheid nemen.’

‘Je bedoelt...?’

‘Ja, dat bedoel ik.’

‘Maar jullie kunnen me toch niet zomaar...?’

‘Reorganisatie, disfunctioneren, verstoorde arbeidsrelatie! Redenen genoeg. Geen speld tussen te krijgen. Maar dat willen we natuurlijk niet, wij zullen er voor gáán om je bij ons te houden, aan mij zal het niet liggen, ik trek er elke dag aan. Maar dan ik verwacht van jou natuurlijk ook een actieve inzet, we kunnen het niet alleen doen, je weet het hè?’

De chef stond op, liep om zijn bureau en legde zijn reusachtige hand op Gastons schouder.

‘Ga je ervoor, Gaston?’ hoorde hij de chef zeggen. ‘Praat er zaterdag bij het afdelingsuitje ook eens met je collega’s over, misschien kunnen ze je op weg helpen met je passie.’

Kon die vent gedachten lezen? Hij had geen zin in dat uitje, laat me toch met rust, dacht hij, ik wil niet een hele dag optrekken met andere mensen, ik pas niet in hun wereld, ik heb nog nooit in de wereld gepast. Hij kreeg het warm, het leek wel alsof de kamer in brand stond, hij wilde weg. In een flits zag hij weer zijn eeuwige nachtmerrie: hij valt uit een raam en belandt zacht op een witte marmeren vloer. Gaston ontrukte zich aan dit beeld, hij moest niet zo kinderachtig zijn, hij zou vast wel een passie kunnen bedenken, op internet had hij wel eens lijstjes gezien.

‘Ja, in het weekend zal het gebeuren,’ zei Gaston zacht.